

Strokovni list za povzdigo gostilničarskega obrta.

Glasilo „Osrednje zveze gostilničarskih zadrug na Slovenskem“.

List izhaja 25. vsakega meseca.

Za člane v „Deželni zvezi“ včlanjenih zadrug stane list celoletno Din 10.—, polletno Din 5-50, četrtletno Din 3.—; posamezne številke 1 Din.

Cena inseratom: 1/48 strani D 4.— vključno davek.

Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani, Gosposvetska cesta šte. 16.

Strankam je uredništvo na razpolago vsak dan od 8.—18. ure.

Rokopisi se ne vračajo. Rokopise in objave je pošiljati do 20. vsakega meseca, s tem dnevom se uredništvo zaključ.

Št. 3.

V Ljubljani, 25. marca 1923.

Leto X.

Konzumi.

V delovanju proti neupravičenim točilcem smo se v dosežanih razmotrivanjih pečali s trgovci, branjevci in drugimi nepoklicanimi faktorji, ki se, izrabljajoč obstoječe pomanjkljive zakone, bavijo s točilno obrtjo pod krinko trgovstva itd.

Z današnjim preidemo še na eno točko, pri kateri se bo istotako treba pomuditi in z veliko svetiljko v delovanje teh institucij posvetiti, to so konzumi; pa naj si bodo katoliški, klerikalni ali pa komunistični. Vsi zlorablajo svoja pravila, vsled katerih menijo, da imajo neomejeno pravo že kar vsled določb njihovih pravil biti trgovci, točilci pijač in izvrševalci gostilniške obrti.

Po našem intenzivnem raziskavanju smo ugotovili, da se pečajo vsi konzumi z obrtjo trgovine vsakovrstnega blaga, potrebnega v gospodinjstvu in gospodarstvu, torej trgovine z mešanim blagom v smislu določil § 38. o. r. in z gostilniško in krčmarsko obrtjo v smislu določil § 18. o. r., vse to pa po večini brez obrtnih dovoljenj oziroma koncesij.

Obrtni red določa v § 3., da zamorejo juristične osebe pridobiti si pod istimi pogoji obrtne pravice kakor fizične osebe, morajo pa nastaviti sposobnega namestnika, poslovodjo ali zakupnika, slednji morajo imeti po § 55. obrtnega reda ravno tako, kakor osebno izvršujoč lastnik obrta vse lastnosti, ki se zahtevajo za samostojno izvrševanje določene obrta.

Konzumna društva so konstituirana na podstavi določil avstr. državnega zakona z dne 9. aprila 1875., št. 70, državnega zakonika, ki določa v § 12., da za-

more društvo pod svojo firmo pridobivati si pravice, se zavezovati itd., ter v § 92., da zamore izvrševati društvo podjetja le na podlagi oblastvenega dovoljenja.

Konzumna društva so torej postavno pripoznana asocijacija, pri katerih obstaja v imovinsko pravnih odnošajih kot subjekt prava posebna nefizična oseba popolnoma različna od posameznih članov asocijacije in popolnoma od njih neodvisna, iz česar nepobitno sledi, da je tudi konzumno društvo juristična oseba v smislu določila § 3. o. r.

Ker se nihče ne more in ne sme pečati z obrtnim delom brez obrt. pravice, si mora torej tudi vsako konzumno društvo kot juristična oseba za svoja podjetja preskrbeti potrebno obrtno pravico, kajti društvena pravila še niso zakoni, marveč dajejo le sposobnost ali pravico pridobivati si pravice za obratovanje, katera žele izvrševati.

Po §§ 3., 19. in 24. takih društvenih pravil sledi, da gre v istini za obrtno delovanje pri konzumno društvenih prodajalnah in društvenih gostilnah. Glasom teh določil je namen društev preskrbovati člane z vsakovrstnim v gospodarstvu in gospodinjstvu potrebnim blagom, kar se dosega potom nakupa ali lastne izdelave in predelave ter oddaje tega blaga članom, nadalje je zbiranje njihovih prihrankov, točenja alkoholnih ali nealkoholnih pijač, ter preskrbovanje članov z jedili in okrepčili in končno donos dobička.

Delovanje konzumnih društev ima torej vse znake, katere zahteva člen IV. razglasilnega patenta k obrtnemu redu.

Delovanje je trajno in redovno, samostojno in napirjeno na dobiček, torej obrtno. Glede dobička je popolnoma nerevelantno, v katere svrhe naj služi dobiček, četudi se morda porazdeli med člane, ni nobene ovire pri presoji dobičkanosti.

Na razne pritožbe in ovadbe od naših strani se društva zagovarjajo in sklicujejo na gori navedeni patent in ga tolmačijo tako, da le ta določa, da konzumna društva ne potrebujejo za svoja podjetja nobene obrtne pravice, to pa nikakor ne drži v prav ničemer, marveč ravno obratno priča zoper društva.

Štatutarična upravičenost takih društev ali zadrug za izvrševanje gotovega obrta nikakor ni tudi že zadevna obrtna upravičenost, ki temelji še le na prijavi obrta, o morebitni potrebni odložitvi usposobljenostnega dokaza za poslovodjo, odnosno na koncesiji.

Kakor smo že zgoraj omenili, so pravila ali statuti le pogoj, brez katerega obrtno oblastvo po določilih § 3 o. r. sploh ne more in ne sme obravnavati prijave obrta, oziroma prošnje za koncesijo.

Popolnoma brez pomena je, če tudi nudi društvo svoje blago, oziroma delovanje le članom, ali pa tudi nečlanom. Konzumna društva si morajo pridobiti za svoje obrate koncesije, predvsem za obratovanje le z njihovimi člani za obratovanje z nečlani pa zamorejo dobiti obrtno pravico le tedaj, če ima to izrečno predvideno v pravilih, sicer ne sme raztegniti svojega obrtnega delovanja tudi na nečlane.

Na od naše strani povzročene pritožbe in ovadbe so se konzumi branili, da jim ni potreba pridobiti si obrtnih pravic in sklicevali se na razne razsodbe avstro-kranjske deželne vlade iz leta 1896 in 1914 ter iz leta 1913, po katerih konsumna društva niso bila obsojena v globo, oziroma, so bile dotične obsodbe prvih instanc razveljavljene.

Na naše ponovno pritiskanje, kateremu so se pridružili tudi trgovski gremiji, pa so prišla obrtna oblastva vendarle do pravilnega interpretiranja dotičnih zadevnih zakonskih predpisov ter zavračajo sklicevanje na odloke prejšnjih avstro-ogrskih obrtnih oblasti prve kot druge instance, ter jih proglašajo kot brezpredmetne vsled višje oblastvenega naročila.

Iz vsega tega torej sledi, da so naše v začetku navedene trditve, da konsumna društva, ki si niso na podlagi svojih pravil oskrbela še posebej tozadevnih obrtnih listin ali koncesij, nikakor nimajo pravice točiti ali prodajati niti svojim članom pijač, bodisi vina, mošta ali žganja.

Vsled tega pozivamo vsa načelstva gostilničarskih združenj v Sloveniji, da posvetijo tudi v tej panogi konkurence gostilničarskega stanu ostro pažnjo povsodi, koder se nahajajo konzumi, oziroma konsumna društva, ter se pečajo s točenjem pijač na ta ali oni način, naj se poda takoj ovadba, oziroma pritožba na obrtno oblastvo prve instance z zahtevko revizije in doprinosa dokazila, jeli ima dotični konsum tudi v to potrebne koncesije, kjer tega nimajo, se more zahtevati ustavitev nedovoljene obratovanja, in če že drugače ne, prisiliti, da se zaprosi za tozadevne koncesije. Na podstavi določil §§ 3, 11, 13 a, 18 in 22 obrtnega reda si imajo konsumna društva preskrbeti potrebne obrtne pravice za svoje obrate, prodajalne in poslovalnice, sicer naj se zahteva povsodi ustavitev špeciálno točilne obrti. Podelitve točilnih koncesij, vpoštevajoč današnje razmere in zahteve po zmanjšanju števila točilnih obratov, pa bodo načelstva tudi razumela preprečiti in kaj storiti ter podelitvam ugovarjala ali pa vsaj dosegla, da se bodo podeljevale omejene koncesije le za prodajanje in točenje članom društva in pa v omejenem času, dokler so trgovine odprte, kar se pa tiče v tem pogledu trgovstva, se imajo enako brigati za ureditev njih pritikajočih razmer trgovski gremiji. Na delo tedaj!

Stanovske zadeve.

Večkrat nam je podajati posameznikom pojasnila, v kakem razmerju je zakupnik, namestnik ali poslovodja ali takozvani natakari ali natakarica na račun imejiteljev koncesije, oziroma gospodarjev obrti.

Glede rednega zakupnika, ki vzame v najem lokale in koncesijo, je gotovo več ali manj že vsakemu znano, da pridejo na zakupnika vse pravice in dolžnosti v obrtno policijskem oziru, kakor jih ima redni gostilničar sam, dokler izvršuje obrt osebno.

Glede namestnika ali poslovodje pa so bila doslej različna mnenja, n. pr. da je naznanil imejitelj obrti obrtni oblasti, da si nastavi kot poslovodjo ali namestnika v osebi tega in onega in, da je bil dotični smatrati ne kot samostojen zakupnik, marveč le nekaki službeni organ imejitelja obrata.

Za definicijo teh razmer imamo že nekaj odlokov obrtnih oblasti, ki razsojajo tako, da oni, ki izvršujejo obrt z vsemi pravicami na račun koncesionarja in v njegovem imenu kot namestnik, so namestniki, in oni, ki pa izvršujejo tuj obrt v svojem imenu in na svoj račun najemniki, četudi se jih čisto označuje z imenom natakari na račun.

Te osebe je upoštevati vse v smislu § 55 o. r., osobito, kadar imajo taki poslovodje ali namestniki ali namestnice, poleg drugih pogojev kot odškodnino, ki se ravna po množini iztočene pijače še tudi na svoj lastni račun kuhinjo in eventuelno druge priboljške pri prodajanju pijač. Ako se tedaj naznani obrtni oblasti, da si bo kdo nastavil namestnika ali poslovodjo, je postopanje enako, če se zaprosi dati obrt v zakup in je potrebno v to obrtno oblastveno dovoljenje.

V slučaju pa, kadar želi kedo odstopiti svojo obrt le toliko, da se gre po običajnem nazivu si nastaviti le natakarico na račun, ki nima z ničemer drugim opraviti, kod da toči pijače in ima dohodek le kot nekako akordno mezdo od istočene pijače in vrši v obrtu po večini le ročna dela, potrežbo gostov itd., se smatra za navadno obrtno pomožno osebje, ne sme se pa imenovati seveda natakarica na račun, ki bi imela poleg odstotkov po množini iztočene pijače še morda lastno kuhinjo itd., take osebe se sme nastavljati samo kot plačilno natakarico ali natakarija, oziroma navadne obrtne pomožne delavce in je tudi z njimi tako postopati kot z uslužbenci sploh.

To zadnje ravnanje je sploh priporočati, ker se sicer zgodi, da sta gospodar in taka natakarica na račun sklenila drugačno pogodbo, kakor se sklepajo z navadnim uslužbenstvom in je polagoma natakarica, kjer je premalo zaslužila, začela pančati vino, odgnala vse goste in spravila obrat na nič. Kot uslužbenko bi jo lastnik obrata vsled teh dejanj lahko odslovil v 24tih urah, ker pa sta bila pogodena tudi za prosto stanovanje in bogve kaj še zraven, pa se je lastnik mesece in mesece ni mogel znebiti vsled ljubeznivosti dandanašnjih stanovanjskih pogojev.

Zato je priporočati, naj nihče, kdor misli oddati obrat takozvanim nataka-

ricam na račun, ne sprejme tacihi drugače, kakor vsakega drugega obrtno možnega delavca, ker v vsem ni nobene druge razlike, kakor da ima dotičnik ali dotičnica namesto fiksne plače odstotke od storjene kupčije.

Glede razveljavljenja službenega razmerja pa je v vsakem oziru treba previdnosti in se držati krajevno običajnih odpovednih rokov.

Takih oseb ni naznanjevati obrtnim oblastvom, pač pa zavarovati pri bolniški blagajni kot uslužbenca, kakor druge, ki poleg njega ali z njim v obrti delujejo.

Točenje vina lastnega pridelka ali vinotoč pod vejo.

Predpisi, ki urejajo točenje vina lastnega pridelka, nazvano tudi točenje pod vejo, in ki so za nekatere kraje precej važni, so javnosti malo znani. Zato se hočemo z njimi nekoliko seznaniti s spisom, katerega je podal g. dr. Ciril Pfeifer v Trgovskem listu.

Z okrožnico z dne 17. avgusta 1784 je odločila dvorna pisarna, da je vsakemu na prosto dano, v svakem letnem času, kakorkoli, kadarkoli in po kakršnikoli ceni prodajati ali točiti vino in sadni mošt lastnega pridelka. Ta okrožnica je bila z razpisom dvorne pisarne z dne 2. septembra 1784, št. 1423, razposlana v svrhu objave vsem tedanjim deželnim oblastim. Z N. O. z dne 15. novembra 1833 je bila izdana avtentična interpretacija te okrožnice.

Na imenovani osnovni normi temelji točka a) člena V. uvodnega patenta k obrtnemu redu, glasom katere se določila poslednjega ne nanašajo na točenje lastnega pridelka, ki je v nekaterih neželah na podlagi starejših uredb dovoljeno posestnikom vinogradov in sadovnjakov.

Pojavljajoča se sporna vprašanja in potreba, podrediti točenje pijač lastnega pridelka policijskemu in dohodarstvenemu nadzorstvu, so dovedla do tega, da so bili za posamezne dežele izdani posebni predpisi glede točenja lastno pridelanega vina in sadjevca, ki so liberalno določilo dvornega dekreta v marsičem omejili. Za bivše Štajersko sta izšli gubernijalni naredbi od 11. decembra 1833, št. 19710 in od 9. marca 1836, št. 3775. Izdan je bil v tem pogledu dne 5. aprila 1909 pod št. 22.379/2—1908 poseben interni razpis bivšega c. kr. štajerskega namestništva podrejenim političnim oblastvom, ki daje za uradno postopanje gotova navodila za izvajanje zgorajjih gubernijalnih naredb. Za bivše Kranjsko je izšel razglas c. kr. namestništva z dne 11. avgusta 1853, dež. zak. 1853 drugi del št. 181, ki pride v poštev za politične okraje Novo mesto, Črnomelj, Kočevje, Krško in Litija.

Že leta 1881. se je nameravalo to točenje reformirati, vendar do tega še danes ni prišlo.

V novejšem času je bila izdana zopet nekatera navodila političnim oblastvom, ki so deloma osvežila starejše predpise, deloma rešila nekatera sporna vprašanja z ozirom na današnje razmere.

Po predpisih, veljavnih za teritorij bivše Štajerske, ni potrebno za točenje pijač lastnega pridelka tudi sedečim gostom nikako dovoljenje, temveč se mora isto le naznaniti policijskemu nadzorstvenemu oblastvu (političnemu oblastvu) in izvrševati strogo v skladu s policijskimi in zdravstvenimi predpisi. Izvrševati se sme dalje le pri stanovanju pridelovalca, v kraju pridelovanja. V prijavi je navesti kraj pridelovanja in stanovanje pridelovalca, vrsto in množino pijače, ki se namerava iztočiti in čas, v katerem se namerava ta pijača iztočiti. Točiti se sme le vino in sadni mošt. Vzame se torej na znanje in s tem pripusti to točenje le pod omenjenimi pogoji, to je, pred vsem le tedaj, če se pravočasno prijavi in če se vrši pri prodajalčevem stanovanju v kraju pridelovanja. Pod pridelovalčevim stanovanjem je po sedaj vladajoči praksi razumeti njegovo stalno bivališče, ne le prehodno za čas točenja. To točenje se mora vršiti pod osebno odgovornostjo pridelovalca in vsled tega osebno, ne tudi po tretji osebi. Zato se mora zahtevati tudi gotova zanesljivost od izvrševalca vinotoča in v slučaju bistvenih zadržkov prijava zavrniti ali pa dovoljenje vezati na gotove pogoje. Dlje se zavrne vsaka prijava, ki bi vsled pomanjkljivosti onemogočila ugotovitev obstoja ali neobstoja zgoraj navedenega pogoja glede kraja obratovanja ali pa otežkočala policijsko nadzorovanje n. pr. vsled nejasne napovedi množine pijače, ki se namerava iztočiti, in časa, v katerem se namerava iztočiti. Zavrne se tudi prijava, ako bi napovedana množina pijače presegala lastni pridelek, vsled česar je od strank zahtevati tozadevno potrdilo pristojnega županstva. Političnemu oblastvu je na prosto dano, da izda iz javnih ozirov glede točenja vina lastnega pridelka osebne varnostne in zdravstvenopolicijske predpise in utesnitve (n. pr. določitev dnevnega časa obratovanja), in da po potrebi na podlagi ces. patenta od 20. aprila 1854, drž. zak. št. 96, to točenje sploh prepove (n. pr. v slučaju rabuk, pobojev i. sl.). Zagrešeni prestopki se kar najstrožje kaznujejo, to pa zato, da se prepreči zloraba ugodnosti v pospeševanje pijančevanja in ogrožanja javnega miru in reda.

Kraj vinotoča je zaznamovati z vidnim znamenjem (smerekovo vejico ali sličnim).

Za bivše Kranjsko velja, kakor rečeno, razglas c. kr. namestništva z dne 11. avgusta 1853, dež. zak. št. 181, ki določa:

»Točenje pod vejo, t. j. točenje vina in mošta na prostem v nalašč za to

zgrajenih kočah, je dovoljeno le na letnih sejnih, cerkvenih proščenjih in drugih takih javnih slavnostih, na katere prihaja običajno večja množica ljudi, in sicer le v takih krajih, kjer ali sploh ni gostilne, ali kjer obstoječe gostilne ne morejo kriti potrebe tamkaj ob takih prilikah številneje došle ljudske množice. Podelitev dovoljenja za točenje pod vejo pristoja okrajnim glavarstvom, ki morajo poprej zaslišati občinske predstojnike in se strogo držati v poštev prihajajočih policijskih, obrtnih, dohodninskih in pridobninskih predpisov. Žganje in druge podobne, umetno napravljene ali žgane opojne pijače ostanejo od točenja pod vejo vsekakor izključene. Točenje pod vejo se sme dovoliti v prvi vrsti le posestnikom vinogradov, razen tega pa tudi že upravičenim gostilničarjem dotičnega okraja, prvim, t. j. vinogradnikom, pa samo za iztoč lastno pridelanega vina. Dovoljenje za točenje pod vejo mora natančno in točno označiti kraj, kjer, in čas, v katerem se sme izvrševati. O vsakem takem dovoljenju se mora obvestiti pristojno dohodarstveno okrajno oblastvo (sedaj okrajno upravo finančne kontrole), obenem pa se mora napotiti vsakega, ki tako dovoljenje prejme, da si izposluje dohodarstveno uradno dovolilo (sedaj overilo). Nadzorstvo nad pravilnim izvrševanjem vinotoča pod vejo pristoja političnemu oblastvu.«

Določilo tega razglasa glede gostilničarjev je v nasprotju z določili obrtnega reda (predvsem zadnje novele z dne 5. februarja 1907, drž. zak. št. 26) in se mora vsled tega smatrati derogiranim, t. j. neveljavnim. Kajti koncesija za izvrševanje gostilničarskega in krčmarskega obrta s pravico točiti vino in sadjevec, se podeli po §§ 17., 18. in 39. obrt. reda vedno za gotov lokal, vsled česar je izvrševanje obrta vezano na ta lokal. Za prenos obrta v drug prostor v isti občini je potrebno posebno dovoljenje obrtnega oblastva, za prenos v drugo občino pa nova koncesija (§ 39.). O možnosti dveh ali več obratovališč v občini stajališča obrta govori zakon le pri prostih in rokodelskih, ne pa tudi pri koncesioniranih obrtih. Zato se v praksi splošno zahteva, da mora imetnik koncesioniranega obrta, ki hoče v občini stajališča obrta otvoriti novo obratovališče, prositi za novo koncesijo. S to prakso je v skladu tudi določilo § 19/1 obrtnega reda. Za otvoritev podružnic pri dopuščenih obrtih je po § 40. obrt. reda potrebno posebno pismeno dovoljenje obrtnega oblastva. Dalje določa § 20. a, da izda obrtno oblastvo za samo začasno izvrševanje gostilničarskega ali krčmarskega obrta zunaj odobrenih stalnih obratovališč ob posebnih prilikah, kakor n. pr. pri ljudskih slavnostih, sejnih, cerkvenih shodih, vojaških vajah itd., od primera do primera posebno dovolilo, ki je pa zamorejo dobiti samo gostilničarji, ki izvršujejo svoj obrt v dotični ali pa v sosedni občini.

Z ozirom na rečeno se mora smatrati, da se ne more gostilničarjem z dovoljenjem za točenje pod vejo priznati, če tudi le začasno, drugo obratovališče.

Deloma vsled različnosti, pa tudi iz drugih razlogov so predpisi glede točenja vina lastnega pridelka ali točenja pod vejo potrebni reforme.

Predlagalo se je že in bilo svoj čas tudi usuelno, da se je dovolilo točenje pod vejo le takemu vinorejcu, ki je dokazal, da vina ni mogel prodati na debelo, bodisi vsled slabe kakovosti, preobilice pridelka ali sploh pomanjkanja kupcev.

Leta 1881. se je glede reforme tega privilegija obrnila dež. vlada kranjska na kmetijsko ministrstvo, katero pa je odgovorilo z odlokom dne 12. julija leta 1881, št. 1002, da iz vladnega poročila ni razvideti kakega odločilnega vzroka, da bi se omenjena pravica vinogradnikov odpravila ali predrugačila.

Naše organizacije.

Občni zbor gostilničarske zadruga na Jesenicah se je vršil dne 6. marca t. l. ob 3. uri popoldne v Humrovi restavraciji. Ker ob določenem času ni bilo navzočih zadostno število članov, se je v smislu § 17. zadr. pravil čakalo 1 uro. Nato konstatira načelnik sklepčnost (28 članov) otvori zborovanje in imenuje zapisnikarjem g. Osvalda. K prvi točki poda načelnik g. Humer sledeče poročilo o delovanju zadruga: Zadruga je bila ustanovljena 25. avgusta 1908 na Jesenicah v gostilni Klinar, in prečita takrat izvoljeni odbor. Od ustanovitve sem so bili trije občni zbori, in sicer redni 17. februarja 1910, izredni 7. maja istega leta, vsled podraženja piva, in zopet redni 6. aprila 1912. Na izrednem zboru se je vsled podraženja piva temu analogno dogovorilo enotne cene v prodaji, ali tega sklepa se mnogo članov ni držalo in je s tem rušilo zadružno disciplino in solidarnost, vsled česar je nastala malodušnost v zadružnem odboru, kar je pravzaprav povzročilo nedelavnost istega.

Načelnik se je dotaknil tega dejstva le mimogrede ter izjavil, da spadajo danes taki dogodki v dobo pozabljenosti, preko katerih se naj gre nemoteno naprej po začrtani poti!

Da se toliko časa ni sklical zadružni zbor, so povzročile tudi druge razmere. Prvič aneksijska kriza, drugič balkanska vojna in tretjč svetovna vojna, ki je povzročila vpoklic večjega števila odbornikov in članov v vojaško službovanje, tako, da je bilo uspešno delovanje zadruga res onemogočeno.

Pozneje, ko je nastala vsled ujedinjenja nova država, pričakovalo se je vedno novega in enotnega obrtnega zakona, od katerega se je pričakovalo, da bo delovanje zadružnih korporacij uspešnejše. Ker se pa to do danes ni zgodilo, čutilo je načelstvo za potrebo

no, da je sklicalo zadružni zbor na danes.

Dalje poroča načelnik, da je imel zadružni odbor od svojega obstanka do danes 38 rednih sej in sicer od teh 35 do vstevši leta 1913 in 3 pozneje.

Načelnstvo je tekom obstanka za druge, deloma v pravih odborovih sejah, deloma po načelniku samem, v okroglo 200 slučajih, v katerih se je šlo za nove koncesije, prenose in razširbe, oddalo svoja mnenja, katera so se od obrtne oblasti po večini upoštevala.

Proti mnenju zadružnega odbora pri podelitvi novih koncesij okrajno glavarstvo ni upoštevalo mnenja zadruge v dveh slučajih in načelnstvo je rekuriralo do zadnje inštanca in radi kršenja zakona tudi vložilo nadzorstvene pritožbe, toda brez uspeha, ker so v te danji dobi politično - strankarske visoke osebnosti posredovale v prilog prizadetih strank. Šlo se je za koncesijo I. delavskega konsumnega društva na Savi in vinotoč Barbare Čebulj, sestre tedanjega župana na Jesenicah.

Načelnik izraža željo in up, da se taki slučajji ne bodo več dogajali.

Načelnik poroča obširno tudi o razmerah, ki vladajo zlasti vsled nezakonitega točenja in kršitve obrtnega reda po beznicah, ki so jih otvorili razni dalmatinski špekulatje po Jesenicah in okolici in tudi, kar se tiče nezakonitega točenja in zlorabe obrtnega reda po trgovinah in konsumnih društvih ter prečita vsebino vloge, ki jo je dne 28. februarja letos pod št. 5 poslal obrtni oblasti v Radovljici in prosil za odpomoč.

Pri tem predmetu vnela se je živahna debata in je bil končno sprejet soglasen predlog, da se načelnikovi koraki v polnem obsegu odobravajo in sklenilo dalje, da naj bodoči zadružni odbor stori v tem pogledu vse potrebne korake in naj, ako obrtna oblast I. stopinje ne bo storila svoje dolžnosti, prosi za odpomoč pri višji oblasti.

S tem, ko tovariš Žnidar z vrnesenimi besedami bodri za tesno organizacijo zadružnih članov, tovariš Pavlič pa predlaga zahvalo načelniku za uspešno delovanje v prid zadruge, ki se soglasno sprejme -- je bila I. točka dnevnega reda izčrpana.

II. Računsko poročilo:

Načelnik poroča o denarnem in računskem poslovanju v preteklih letih in predloži zadevne knjige in račune.

Na to predlaga tovariš Paar, da se računi brez nadaljne debate odobre, kar se zgodi soglasno in izreče načelniku absolutorij.

III. točka dnevnega reda:

Sklepanje o premembni § 14 zadružnih pravil glede zvišanja inkorporacijske pristojbine, sprejemnine in oprosnine § 11, točka a pravil:

Načelnik pojasni, da v pravih določene pristojbine niso v nobenem skladu z današnjo valuto in razmerami in je vsled tega potrebno, da se zvišajo.

Vname se daljša debata, koncem katere se na predlog tovariša Pavliča enoglasno sklene, da naj znaša inkorporacijska pristojbina za vsakega novega člana 200 Din, med tem, ko dosežanji člani ne plačajo nobenega povška.

Ravnato se soglasno določi vprisnina za vajence na 25 Din, oprosnina pa na 100 Din.

IV. Sklepanje o dohodkih zadruge in morebitnih doklad:

Na predlog tovariša Osvalda se po daljši debati sklene sledeče in sicer soglasno: Doklada za vsakega člana za leto 1923 znaša 20 Din, poleg tega še 10 Din kot naročnino za »Gostilničarja« za isto leto in one člane, ki niso še naročeni na ta list.

Načelnstvu se nalaga, da te zneske izterja.

V. Sklepanje o pristopu k Osrednji Zvezi gostilničarskih zadrug za Slovenijo:

Sklep: soglasno se sklene, da za druga pristopi k »Osrednji Zvezi«.

VI. Volitev novega odbora, zastopnikov in namestnikov v Zvezni zbor:

Načelnik prečita tozadevne §§ zadružnih pravil, objasni dalje, koliko odbornikov je voliti ter v svrhu razgovora o določitvi kandidatov prekine zadružni zbor za 15 minut.

Po preteku tega časa se pozove navzoče, da predlagajo, ali žele volitev po listkih ali ustmeno. -- Za glasovanje po listkih ni nobenega predloga, pač pa predlaga tovariš Hauptman, da naj se vrši volitev ustmeno oziroma z vzklikom in ker predlogu nihče ne ugovarja, odredi načelnik volitev in glasovanje.

Vsled predloga tovariša Hauptmana se predlagajo in izvolijo:

Za načelnika: Lovro Humer, restavrater, Jesenice; za podnačelnika: Rudolf Osvald, restavrater, Jesenice; za odbornike: Ignacij Paar, hotelir, Jesenice; Albin Hauptman, gostilničar, Jesenice; Andrej Herman, gostilničar, Sava; Matevž Wergles, gostilničar, Sava; Davorin Tancar, gostilničar, Jesenice; Vinko Pavlič, hotelir, Jesenice; Andrej Benet, gostilničar, Podkoren; Lovro Noč, gostilničar, Javornik; Ivan Mencinger, gostilničar, Javornik; Alojzij Žerjav, gostilničar, Rateče; Vinko Jurca, gostilničar, Kranj. gora; Marija Skumavc, hotelirka, Mojstrana. Namestniki: Pavel Klinar, gostilničar, Plavž; Franc Cundrič, gostilničar, Jesenice; Jakob Černe, hotelir, Kranj. gora; Ana Paulus, gostilničarka, Dovje. Zastopniki za Zvezni zbor: Anton Žnidar, gostilničar, Sava; Rudolf Osvald, restavrater, Jesenice; Lovro Humer, restavrater, Jesenice; Ignacij Paar, hotelir, Jesenice; Matevž Wergles, gostilničar, Sava. Namestnika: Davorin Tancer,

gostilničar, Jesenice; Ivan Mencinger, gostilničar, Javornik.

VII. Slučajnosti:

Zunanji člani se energično pritožujejo proti nezakonitemu točenju vina in žganih opojnih pijač po Dalmatincih, trgovcih in konsumnih društvih po vseh krajih zadružnega okoliša in prosijo za nujno odpomoč v tem pogledu ter navajajo imena.

Načelnik obljubi, da se bo vse storilo, kar se storiti da.

Na to izreka načelniku zahvalo tovariš Noč, čemer zborovalci z navdušenjem pritrdijo, na kar se načelnik zahvali vsem navzočim za udeležbo in jih bodri k solidarnosti in delu ter zaključuje zadružni zbor ob 6. uri.

Raznoterosti.

Ministrstvo trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani, je izdalo sledečo okrožnico: Naslov se vabi, da obvesti vse v njegovem področju se nahajoče obrtne zadruge o sledečem: Izpričevala o preizkušnji rokodelskega pomočnika so kolka prosta (pripomba i) k postavkom 3 in 4 taksne tarife in § 104 d, dostavek 2, zakona z dne 5. februarja 1907 drž. zak. št. 26). Istotako so kolka prosta učna pisma, katera izstavljajo stanovske obrtne zadruge o priliki oprostitve rokodelskih vajencev (čl. 143 srbskega obrtnega zakona in razglas delegacije ministrstva financ v Ljubljani z dne 6. maja 1922 št. B II 5/65, Uradni list, kos 52, stran 345 iz leta 1922). Učna izpričevala, katera izdajajo rokodelski mojstri sami svojim vajencem po dovršeni učni dobi, pa so zavezana taksi 10 Din (postavki 3 in 4 taksne tarife in razpis finančnega ministrstva z dne 27. maja 1908, št. 16.910. pristojb. priloga št. 5).
Dr. Marn, l. r.

Vabilo na

XXXII. redni občni zbor

Zadruge gostilničarjev, kavarnarjev, krčmarjev, žganjetočnikov in izkuharjev v Ljubljani, ki se bo vršil dne 19. aprila 1923, ob 2. pop. v gostilniških prostorih g. Kavčiča na Privozu št. 4, po sledečem dnevnem redu:

1. Pozdrav.
2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Letno poročilo o delovanju zadruge.
4. Poročilo o računskem zaključku za leto 1922.
5. Proračun za tekoče leto, in sklepi o njega kritju.
6. Raznoterosti.

Po zaključku občnega zbora zadruge se vrši istotam ob 3. popoldne občni zbor bolniške blagajne članov zadruge s čitanjem zapisnika zadnjega občnega zbora, letnim poročilom in poročilom o računskem zaključku za l. 1922 ter raznoterostmi.

Vabite se k mnogobrojni udeležbi.

Fran Kavčič,
načelnik.

GG. GOSTILNIČARJI!
Prodaj nekaj prvovrstnih, lepih, novih in zelo
glasnih avtomatičnih **gramofonov**
po primeroma zelo nizki cen. Ogledajo se lahko pri meni na domu — **A. RASBERGER,**
LJUBLJANA, Na Stolbi števil 8. (Za Mestnim domom).

Dolenjsko vino
zelo dobro rdeče in fino
rumeno kraljevino prodaja
Valvazorjeva klet, Krško
št. 104. Pojasnila se dobi-
jo pri Križmanu istotam.

polnomasten, uležan, zelo okusen polemendolec v klobih po 20 — 25 kg nudi
Sir Mlekarska zadruga v Izlakah
pri Zagorju ob Savi.
Cena Din 40 — za kg franko postaja. Pri odjemu nad 100 kilogr. popust.

ŠTAJERSKO VINO
naravnost od producentov od 15 kron
naprej. — Posreduje **HINKO KOŠIR,**
trgovec, Leskovec v Halozah p. Ptuj.

**Interesentom
v vednost!**

**OSREDNJA VINAR-
SKA ZADRUGA ZA
JUGOSLAVIJO** na-
znanja, da ima v
svoji založni kleti,
Sp. Siška, Celovška
cesta 77 (v nekdanji
Juvančičevi kleti)
na razpolago prvo-
vrstnega cvička iz
Gadove peči, letnik
1921. Tam se dobe
tudi prvovrstna vi-
na iz Stajerske in
Dalmacije. — Cene
solidne in po kako-
vosti blaga. Poku-
šnje se dobe vsak
čas v založni kleti.

Pozor, gostilničarji!

Cast mi je javiti, da sem s podporo
slovečega vinogradnika **g. Marko Stejiča**
iz Šibenika

otvoril
veletrgovino samo prvovrstnega, pristne-
ga belega in črnega

**DALMATINSKEGA
VINA**

ki ga oddajam po cele vagone, kakor tudi
v posameznih posodah iz moje kleti v
Spodnji Šiški, Kavškova cesta 255
ali pa franko brod Šibenik ali Baker po

konkurenčno nizki cen.
Pisarna je v Ljubljani, Gosposka ulica
3, restavracija „Zlatorog“.

Za obilna naročila se priporoča
z odličnim spoštovanjem

Ivan Kočevar.

Delniška pivovarna Laško

priporoča svoje

**marčno
pivo**

**dvojno marčno
pivo**

**temno porter
pivo**

Gostilničarji pozor!

Vinska trgovina KERIN IN DRUGI V KRŠKEM ima v svoji zalogi 40 hektolitrov

SILVANCA

in 20 hektolitrov domače črnine iz leta 1921, istotako tudi letnik 1922 črnine visoke barve. Cena po dogovoru pri sodu.

GOSTILNIČARJI!

AO HOČETE SAMI SEBI KORISTITI, OBRNITE SE NA STOLARNO IN STRUGARNO V SODRAŽICI KJER DOBITE RAZNOVRSTNE STOLE ZA GOSTILNE IN KAVARNE, VRTNE STOLE KAKOR TUDI RAZNE KUHINJSKE PREDMETE IZ LESA PO TOVARNIŠKI CENI. CENIKI NA RAZPOLAGO!

Priporočamo p. n. gg. gostilničarjem in kavarnarjem tvrdko

JOSIP PETELINC

Sy. Petra nasip 7. LJUBLJANA Sv. Petra nasip 7.

Najboljši šivalni stroji Gritzner v vseh opre mah in vsi sistemi, poduk šivanja in vezenja, krpanja (štopanja) perila brezplačno, istotam žlice za kavo, čaj, jedilno orodje, aluminijeve srebrne zajemalke, mlinčki za poper, svečniki, modno blago, toaletne potrebščine.

Nizka cena.

Pošilja po pošti.

Točna postrežba.

Poceni in velika zaloga

NOVIH DVOKOLES

različne pnevmatike tudi za otroče vozilke, šivalni stroji in vsakovrstni deli PRI BATJELU, Ljubljana, Stari trg 28. Sprejemajo se dvokolesa, otroški vozički, šivalni stroji itd. v popravu. — Mehanična delavnica.

„TRIBUNA“ tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA Karlovska cesta 4, Zvonarska ulica 1.

GARJE

srab, kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih **Naftolmazilo**, ki je brez duha in ne maže perila — 1 lonček za eno osebo po pošti 15 kron pri TRNKOCZY, lekarna, Ljubljana Slovenija.

Jernej Stelè

:: LJUBLJANA, Sp. Siška ::

priporoča svojo zalogo najboljših

domaćih vin

po zmernih cenah.

I. kranjska tovarna mineralnih vodá, sodavice i. t. d.

Ljubljana, Slomškova ulica šte v. 27

priporoča:

sodavico, pokalice, naravni malinov in citronov sok, nadalje izborne sadne pijače v pat. steklenicah: jagodovec, nektar, kristalno citronado, jabolčni biser.

Gostilničarji, podpirajte lastno podjetje!

Raznovrstno rudninsko vodo

priporoča

A. ŠARABON v Ljubljani.

Glavna zaloga rudninske vode in špecerijska veletrgovina.

Ceniki na razpolago!

Ceniki na razpolago!

Vinometre „Bernatot“. — Asbestov bombaž in prašek. — Eponit. — Francosko želatino. Lipovo oglje. — Marmornat prašek. — Modro galico. — Natrijev bisulfit. — Ribji mehur. Spansko zemljo. — Tanin. — Zveplo na asbestu. — Zveplo v prahu. — Limonovo kislino. — Vinsko kislino. — Soda bikarbono. — Strupa proste barve itd.

ima v zalogi po najnižji ceni

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Z vsemi v špecerijsko in delikatesno stroko spadajočimi potrebščinami, kakor tudi z vseh vrst namiznimi in buteljskimi vini postreže gostilničarjem najceneje in najsolidneje tvrdko

T. MENCINGER, Ljubljana, vogal Sv. Petra ceste in Resljeve ceste.

Velepražarna za kavo z električnim obratom.

Zaloga mineralnih vod.

Zaloga stekla, porcelana in svetiljk
Fr. Kollmann
 v Ljubljani
 dovoli gostilničarjem in kavarnarjem pri večji naročbi izdatno znižane cene.

A. Bajec
 cvetlični salon
 Pod Trančo 2
 vrtnarija
 Tržaška cesta 34
 v Ljubljani.

Mazilo zoper „**Srbečico**“ garje, lišaje za ljudi in živino, stane en lonček 12 K, po pošti 15 K. Mazilo je belo, ne smrdi, ne maže perila. — Dobi se v lekarni

Trnkoczy, Ljubljana.

Vinska trgovina in restavracija
Peter Stepic
 Spodnja Siška štev. 256
 priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, goriških, istrskih in štajerskih vinskih gorc.
 Telefon št. 262.

Slivovko
tropinovec
 rum
cognac-medicinal
razne fine likerje

:: ter vsakovrstno kolonijalno blago priporoča tvrdka ::

Gregorc & Verlič
 Ljubljana, Cesta na Gorenjsko žel. 7.

OGLASNI ZAVOD **J. ZORMAN** -ovo anončno in reklamno podjetje
 Telefon štev. 231 LJUBLJANA Gledališka ulica 2

obavlja oglase za vse tu- in inozemske časopise in revije. — Izdaja serij „Stenskih reklamnih načrtov trgovsko-prometnih središč in kopališč Kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev“. — Generalno zastopstvo „Gledališkega Lista“, zastopstvo dnevnika „Jugoslavenski Lloyd“ za Slovenijo. — Tekoči račun pri Jadranski banki in Trgovski banki. Poštno-ček. rač. 12.866 v Ljubljani. Priporoča cenjenim hotelirjem in gostilničarjem svoje umetniško dovršene serije „Stenskih reklamnih načrtov“ jugoslovenskih mest in kopališč po ugodnih cenah!

Jakob Zalaznik

pekarija, slaščičarna in kavarna

Starl trg 21

se priporoča sl. občinstvu posebno z dežele

na zajutrak.

SODE

vseh velikosti za vino, žganje, olje, med in mast, a osobito izdelujem sode za transportiranje vina, kakor tudi za hrambo; vse solidna in trpežna izdelava. — Nadalje sprejemam vsa v to široko spadajoča popravila po najnižjih cenah. Zaloga sodov ter sodarskega lesa. Cene zmerne. Točna postrežba. — Solidno delo.

Franjo Repič

sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo, Kolezijska ulica štev. 18.

Vinska trgovina Ant. Müllerja v Domžalah

priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, hrvatskih in štajerskih vinskih gorc ter zagotavlja točno in solidno postrežbo po primernih cenah.

Vino se dostavlja na dom ali pošilja po železnici.

PRISTNI BRINJEVEC

se dobi po primerni ceni pri **FRANC SVIGELJU** na BREGU p. Borovnica

ZALOGO VINA

izvrstnega, dolenskega, hrvatskega in banaškega priporoča tovarišem gostilničarjem

FRANC KURALT
 gostilničar v Kranju.

Posredovalnica za službe
 gostilničarske zadruga v Ljubljani
 Gosposvetska cesta štev. 16

posreduje brezplačno za vse službo iščoče

: v gostilničarskem obrtu :

Gospodarji iz Ljubljane plačajo 25 p. z dežele 1 Din.

Tovariši gostilničarji! Poslužujte se te ugodne prilike!

ZAMAŠKE

vseh vrst

od daja

Ljubljanska industrija probkovih zamaškov

JELACIN & KOMP.

LJUBLJANA.

AUGUST AGNOLA

LJUBLJANA
 Dunajska cesta 13.

ZALOGA RAZNOVRSTNEGA NAMIZJA ZA GOSTILNE, HOTELE IN KAVARNE

Pivovarna „UNION“ v Ljubljani
 (Spodnja Siška)

priporoča svoje izborne izdelke, kakor:
marčno, dvojno marčno in izvozno pivo v sodčkih in steklenicah.

Dobé se tudi tropine in sladne cime, ki so kot živinska krma zelo priporočljive.

A. & E. Skabernè

Mestni trg 10. **LJUBLJANA** Mestni trg 10.

Manufakturna veletrgovina.

Posebni oddelek za pletenine, trikotaže in perilo.

Opreme za hotele, gostilne, prenočišča, vile, kopališča, in sicer vse posteljno perilo kakor rjuhe brez šiva, gradl za žimnice in blazine, nanking za pernice, flanelaste in volnene odeje, dalje šivane odeje iz klota, kretona, volne in svile. — Različni beli in barvasti namizni prtli, brisače itd. — Velika izbira preprog in zastorov na kose in metre. — Vsakovrstno platneno in volneno tapetniško blago za prevleke divanov, stolov, kočij in omnibusov. — Platno za rolete in verande itd.

Črno in modno sukno v najnovejših vzorcih za salonske, promenadne in športne obleke, površnike, pelerine in zimske suknje. — Različno sukno, volneno in svileni blago za damske obleke v zelo bogati izbiri, dalje perilno blago za bluze, predpasnike in domače obleke. — Vsakovrstni šifoni, batisti in cefirji za spodnje perilo, in sicer od najcenejše do najfinejše vrste. — Razna podloga za damske in moške obleke itd. itd. — Velika izbira svilenih in volnenih šalov in robcev.

Perilo za dame in gospode, izgotovljeno iz najfinejega šifona, batista in cefirja. Otroško perilo za dečke, deklice in dojenčke. Predpasniki iz kretona in klota, bluze iz svile in etamina. Največja izbira florastih volnenih in svilenih nogavic, dokolenic in gamaš. Patentne nogavice vseh velikosti, vsakovrstne triko in glave rokavice za dame in gospode, ovratniki in kravate. Razne majce, sviterji, športno perilo, kopalne obleke itd

Solidna in točna postrežba.